

SLOVENSKÁ INŠPEKCIA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

ústredie - útvar inšpekcie ochrany ovzdušia

Karloveská 2, 842 22 BRATISLAVA

100-2483/23/2011/Juš

**SPRÁVA O KONTROLÁCH OPRÁVNENÝCH MERACÍCH
SKUPÍN ZA ROK 2010**

V Bratislave, dňa 28.1.2011

Vypracoval: Mgr. Michal Juško

ÚVOD

V roku 2010 bolo vykonaných 5 kontrol u oprávnených osôb vykonávajúcich meranie emisií za účelom dodržiavania zásad výkonu merania a správnosti výsledkov merania podľa zákona o ovzduší, ďalších súvisiacich právnych predpisov a technických noriem.

Kontroly boli vykonané u týchto oprávnených meracích skupín vykonávajúcich meranie na zdrojoch znečisťovania ovzdušia:

1. EnviroTeam Slovakia s.r.o., Košice

- Spal'ovňa odpadu Kysucké Nové Mesto, dňa 02-03.09.2010
- U.S. Steel Košice, s.r.o., dňa 2.11.2010

2. Národná energetická spoločnosť a.s., Bratislava

- Poliklinika Banská Bystrica, dňa 10.12.2010

3. AEE-URAP s.r.o. Trenčín

- Roľnícke družstvo Šaľa, dňa 08.06.2010

4. EKO-TERM SERVIS s.r.o., Košice

- Tepláreň Košice, a.s., dňa 03.08.2010

Predmetom kontrol bolo dodržiavanie zásad výkonu oprávneného merania a správnosti výsledkov merania podľa zákona č. 137/2010 Z.z. o ovzduší (ďalej len zákon o ovzduší) zameraných na dodržiavanie § 24 ods. 2, písm. i), prílohy č. 3 zákona o ovzduší, správnosti výsledkov oprávneného merania podľa vyhlášky MPŽPaRR SR č. 363/2010 Z.z. o monitorovaní emisií, technických požiadaviek a všeobecných podmienok prevádzkovania zo stacionárnych zdrojov znečistenia ovzdušia a kvality ovzdušia v ich okolí.

I. PREHĽAD VYKONANÝCH KONTROL PRI VÝKONE MERANIA OPRÁVNENÝMI MERACÍMI SKUPINAMI

Prehľad vykonaných kontrol dodržiavania zásad výkonu oprávneného merania meracími skupinami je uvedený v tabuľke č. 1.

Špecificky boli kontroly zamerané na dodržiavanie zásad výkonu merania a správnosti výsledkov merania, povinnosti oznamovania termínu merania, vymedzenie pôsobnosti oprávneného subjektu, vymedzenia časti kontrolovaného zdroja, overenia dokumentácie použitej pri výkone merania, plnenia požiadaviek pre špecifickú oblasť oprávnených meraní, kontroly použitých technických prostriedkov na stanovenie emisných veličín, kontroly parametrov analyzátorov a kontroly certifikovaných plynov použitých pri overovaní driftov, postupu pri výbere meracej priamky a odberného bodu – metodika výberu meracieho miesta, kontroly dodržania časového horizontu odberu vzoriek (periódy meraní) – metodika odberu, kontroly vyhodnotenia základných TPP zdroja podľa technickej dokumentácie a v priebehu odberu vzoriek, zhodnotenie postupov a podmienok merania podľa schválených interných metodík.

Kontroly meracích skupín pri výkone diskontinuálnych oprávnených meraní boli vykonané inšpektorátmi Bratislava, Banská Bystrica, Košice a Žilina. Pri výkone merania boli dodržané zásady výkonu merania určené prílohou č. 3 zákona o ovzduší, príslušných vyhlášok MPŽPaRR SR a súvisiacich technických noriem. Nedodržanie emisného limitu bolo zistené OIOO Košice v 1 prípade (EnviroTeam Slovakia s.r.o., Košice – prevádzka U.S.Steel Košice, s.r.o. na zdroji DZ Vysoké pece).

V roku 2009 (3.11.2009) OIOO Košice vykonal kontrolu v spoločnosti EnviroTeam Slovakia, s.r.o., Košice zameranú na dodržiavanie zásad výkonu merania a správnosti výsledkov oprávnenej meracej skupiny. Pri kontrole boli zistené nedostatky v správach z diskontinuálnych meraní emisií oprávnenou meracou skupinou (uvedené v Správe o kontrolách oprávnených meraní komerčnými meracími skupinami za rok 2009). Dňa 23.7.2010 Ústredie – ÚIOO navrhlo uložiť opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov MPŽPaRR SR. MPŽPaRR SR uložilo dňa 24.9.2010 spoločnosti EnviroTeam Slovakia, s.r.o., Košice 3 nasledovné opatrenia na nápravu:

1. doplniť interný pracovný postup IPP-01 o podrobnejšie špecifikovanie a konkretizovanie prípadov s možným výskytom pochybností o uplatňovaní určených podmienok oprávneného merania a ich prerokovania s konajúcim orgánom ochrany ovzdušia,
2. vykonať interné školenie všetkých zodpovedných osôb o podrobnejšom špecifikovaní a konkretizovaní prípadov s možným výskytom pochybností o uplatňovaní určených podmienok oprávneného merania a ich prerokovania s konajúcim orgánom ochrany ovzdušia,
3. doplnený IPP-01 podľa prvého bodu a doklad o internom školení všetkých zodpovedných osôb podľa druhého bodu predložiť Slovenskej inšpekcií životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Košice do 31.12.2010.

Zdokumentované splnenie uložených opatrení na nápravu EnviroTeam Slovakia, s.r.o., predložila listom dňa 17.12.2010 na OIOO Košice.

1. EnviroTeam Slovakia, s.r.o.

Miesto merania: U.S.Steel Košice, s.r.o.

Merané ZL: meranie TZL a kovov v TZL (2.sk /3.pods. ZL, Sb+Sn+Cr+Mn+Cu+Pb+V+Zn) na zdroji DZ Vysoké pece, zariadení – koniec spekaciaho pásu č.4, chladiaci pás aglomerátu.

Predmetom výkonu merania bolo meranie hmotnostnej koncentrácie TZL a kovov v TZL (2.sk /3.pods. ZL, Sb+Sn+Cr+Mn+Cu+Pb+V+Zn) na prevádzke DZ Vysoké pece – prevádzka príprava výroby, koniec spekacieho pásu č. 4, chladiaci pás aglomerátu, 1 miesto merania. Na výkon merania bolo použitých niekoľko interných pracovných postupov EnviroTeam Slovakia, s.r.o.: SOP-02 pre meranie TZL gravimetrickou metódou, SOP-04 pre meranie anorganických a organických látok všetkých skupenstiev, SOP-06 pre meranie stavových a súvisiacich veličín a SOP-09 pre prípravu a rutinné činnosti pred realizáciou skúšok. Odbery boli vykonávané pod dohľadom zodpovednej osoby Ing. Gabriel Pereš. Odber TZL bol vykonávaný gravimetricky odberovou aparátúrou TECORA Isostack Plus. Sledovanie podmienok odberov a ich riadenie bolo zaznamenávané do tlačív a softvérových záznamov (riadenie izokinetiky Kálman). Analýzu hmotnostného podielu vybraných ZL (2.sk /3.pods. ZL, Sb+Sn+Cr+Mn+Cu+Pb+V+Zn)

vykonalo akreditované subdodávateľské laboratórium Štátny geologický ústav Dionýza Štúra, geanalytické laboratória Spišská Nová Ves.

Pri kontrole bolo zistené nedodržanie EL pre TZL (koniec SP4 + chladiaci pas aglomerátu, komín č. 261), určený EL je 100 mg.m^{-3} , najvyššia zistená hodnota bola 183 mg.m^{-3} .

Kontrolou postupu výkonu merania nebol zistený nesúlاد postupu výkonu merania s použitými internými pracovnými postupmi a príslušnými technickými normami.

Miesto merania: Spaľovňa odpadu Kysucké Nové Mesto, ul. Kukučínova 2346,

Merané ZL: PCDD/F, kovy, HCl, HF

Meracia skupina kontrolovala spoločnosť za účelom zistenia údajov o dodržaní určených emisných limitov - Periodické diskontinuálne oprávnené meranie emisných veličín z technologického zariadenia podľa § 20 ods. 1 písm. a) bod 1. zákona o ovzduší a periodickej kontrole AMS podľa § 20 ods. 1 písm. c) bod 1. a písm. d) bod 1. zákona o ovzduší. Pri kontrole nebolo zistené porušenie zásad výkonu merania určených v prílohe č. 3 zákona o ovzduší ani porušenie povinností podľa § 20 zákona č. 137/2010 Z.z. o ovzduší.

2. Národná energetická spoločnosť a.s., Bratislava

Miesto merania: Poliklinika Banská Bystrica, Horná 60, 974 00 Banská Bystrica

Merané ZL: PZL

Kontrola bola vykonaná počas výkonu oprávneného emisného merania v prevádzke kotolne prevádzkovateľa Poliklinika Banská Bystrica. Meranie bolo vykonané na zdroji „Stacionárne zariadenie na spaľovanie palív s tepelným príkonom $\geq 0,3 \text{ MW}$ do 50 MW “, na zariadeniach - kotol K1 a K3, typ PGVE 65, príkon a' 753 kW , palivo ZPN.

Predmetom kontroly bolo dodržiavanie povinnosti oznamovania termínu merania, vymedzenie pôsobnosti oprávneného subjektu, dodržiavanie platnej metódy a metodiky merania, kontrola

interných postupov merania, použitie technických prostriedkov pri meraní, kontrola parametrov analyzátorov a kontrola certifikátov plynov, použitých pri overovaní driftov, kontrola postupu pri výbere meracieho miesta, kontrola početnosti a časov trvania jednotlivých meraní, kontroly vyhodnotenia základných TPP zdroja podľa technickej dokumentácie a v priebehu odberu vzoriek.

Oprávnené meranie bolo vykonané v súlade s požiadavkami pre špecifickú oblasť oprávnených meraní uvedenú v oprávnení MŽP SR č.j. 01/6704/2009-3.1 zo dňa 15.06.2009 a v súlade s požiadavkami prílohy č. 2 vyhl. MPŽPaRR SR č. 363/2010 Z.z. o monitorovaní emisií, technických požiadaviek a všeobecných podmienok prevádzkovania zo stacionárnych zdrojov znečisťovania ovzdušia a kvality ovzdušia v ich okolí.

3. AEE – URAP, s.r.o., Trenčín

Miesto merania: Roľnícke družstvo Šaľa

Merané ZL: TZL

Meracia skupina kontrolovala osoby vykonávajúce meranie emisií v spoločnosti AEE-URAP s.r.o. Trenčín na strednom zdroji znečisťovania „Pozberová úprava obilia“ (merané TZL) v spoločnosti Roľnícke družstvo Šaľa, za účelom dodržiavania zásad výkonu merania a správnosti výsledkov merania podľa akreditačného osvedčenia, súvisiacich technických noriem a vyhlášky č. 363/2010 Z.z. o monitorovaní emisií a technických požiadaviek a všeobecných podmienok prevádzkovania zo stacionárnych zdrojov.

Pri výkone diskontinuálneho oprávneného merania znečisťujúcich látok kontrolovaná meracia skupina dodržiavala zásady výkonu merania stanovené v akreditačnom povolení č. S-218 a súvisiacich a súvisiacich predpisov.

4. EKO- TERM Servis s.r.o. Košice

Miesto merania: TEPLÁREŇ Košice, a.s.

Merané ZL: Overenie kalibračnej funkcie pre TZL a merania objemového prietoku odpadového plynu na zdroji PK3 (vykonávané v rámci periodickej kontroly monitorovacieho systému).

Predmetom výkonu merania bolo meranie hmotnostnej koncentrácie TZL a objemového prietoku počas periodickej kontroly monitorovacieho systému inštalovaného na zdroji PK3. Na výkon merania bolo použitých niekoľko interných pracovných postupov spoločnosti EKO-TERM SERVIS s.r.o.: SMEP-08-IPP pre meranie TZL gravimetrickou metódou, SMEP-09-IPP pre zabezpečenie kvality automatizovaných meracích systémov, SMEP-03-IPP pre meranie rýchlosti prúdenia odpadového plynu a SMEP-04-IPP pre meranie súvisiacich veličín pri diskontinuálnom meraní emisií. Odbery boli vykonávané pod dohľadom zodpovednej osoby Ing. Jozef Skalský. Odber TZL bol vykonávaný gravimetricky odberovou aparátúrou Kálman KS-404-3. Sledovanie podmienok odberov a ich riadenie bolo zaznamenávané do tlačív a softvérových záznamov (riadenie izokinetiky Kálman).

Kontrolou postupu výkonu merania nebol zistený nesúlad postupu výkonu merania s použitými internými pracovnými postupmi a príslušnými technickými normami.

II. PREHĽAD VYKONANÝCH KONTROL SPRÁV Z MERANÍ

V rámci inšpekčnej činnosti boli vykonané aj kontroly správ z oprávnených meraní v celkovom počte 61, vyhotovené nasledovnými oprávnenými osobami:

- EKO – TERM SERVIS, s.r.o., Košice
- MM Team, s.r.o., Bratislava
- VÚEZ, a.s., Levice
- EnviroTeam Slovakia, s.r.o., Košice
- INTERECO, s.r.o., Bratislava
- AEE – URAP, s.r.o., Trenčín
- Národná energetická spoločnosť a.s., Bratislava
- OČOT, s.r.o., Trenčín
- NES s.r.o., Bratislava

Príklady zistených nedostatkov v správach z diskontinuálnych meraní :

MS: MM TEAM, s.r.o., Bratislava

Kontrolovaná správa č. **04/1309/05** vydaná dňa 21.11.2005

Miesto merania: KOVEX s.r.o., Beluša

Meraný zdroj: Zlievareň

Zistené nedostatky:

- v správe z oprávneného merania v časti III. Bod 3 sú chybné uvedené namerané hodnoty v tabuľke 6.1 – hmotnostný tok TZL (správne má byť 150 g.h^{-1}) a koncentrácia TZL (správne má byť $18,2 \text{ mg.m}^{-3}$). Ide o formálnu chybu pri kopírovaní údajov.

MS: AEE – URAP, s.r.o., Trenčín

Kontrolovaná správa č. **10/339/2004** vydaná dňa 22.11.2006

Miesto merania: Posádková správa budov Trenčín, Trenčín

Meraný zdroj: Kotelňa na uhlie Dolné kasárne, VÚ 7742 Nemšová

Zistené nedostatky:

- v správe z oprávneného merania v časti III. Bod 3. sa uvádza v poznámke ¹⁾ pod tabuľkou v bode 6.1 Prehľad výsledkov oprávneného merania, že hodnoty hmotnostných koncentrácií v mg.m^{-3} sú vyjadrené pri štandardných stavových podmienkach v suchom plyne a prepočítané na referenčný obsah kyslíka v odpadovom plyne 3% objemové (správne 11 obj.%). Nekonzultované s meracou skupinou vzhľadom na dátum vydania správy.

MS: **EKO-TERM SERVIS, s.r.o., Košice**

Kontrolovaná správa č. **02/100/2010** vydaná dňa 16.04.2010

Miesto merania: ZDROJ MT, spol. s r.o., Martin

Meraný zdroj: Kotelňa

Zistené nedostatky:

- v tabuľke časti 6.2: v druhej časti tabuľky pre kotol K3 (nesprávne označené v záhlaví - preklep, ako kotol K2):
- nie je uvedená hodnota pre $\text{NO}_x - \text{NO}_2$, ktorá bola vyhodnotená ako SÚLAD. Predpoklad *inšpekcie* je, že bola vyhodnocovaná hodnota $\text{MAX} = 623,34 \text{ mg.m}^{-3}$ pri max. tepelnom výkone uvedená na str. 7 prílohy č. 1 správy;
- na žiadnom mieste v správe nie je komentovaná skutočnosť nameranej hodnoty pre $\text{NO}_x - \text{NO}_2$ pri min. tepelnom výkone uvedená na str. 6 prílohy č. 1 správy, ktorá dosiahla hodnotu $\text{MAX} = 819,89 \text{ mg.m}^{-3}$. Bola daná požiadavka na vysvetlenie tejto skutočnosť vzhľadom k vyhodnoteniu dodržiavania EL (SÚLAD) pre túto ZL;
- v uvedenej tabuľke nie je vyhodnotené dodržiavanie EL pre SO_2 a CO pre obidva kotly K2 a K3 s poznámkou pod tabuľkou ⁵⁾, že o prekročení / neprekročení uvedených hodnôt s určenými EL rozhodne príslušne konajúci orgán ochrany ovzdušia. Chýbajúce vyjadrenie v správe z OM *inšpekcia* považovala za nedostatok oprávnenej meracej skupiny. Bola daná požiadavka na vysvetlenie na základe čoho MS prenechala posúdenie zhody s požiadavkami na OÚ ŽP.

Kontrolovaná správa č. č. **02/092/2010** vydaná dňa 12.04.2010

Miesto merania: PELLENC, s.r.o., Nové Mesto nad Váhom

Meraný zdroj: Lakovňa I

Zistené nedostatky:

Inšpekcia požiadala o vysvetlenie, že z akého dôvodu bolo vyhodnotenie dodržania EL v lakovni (L1, L2) pre znečisťujúce látky TZL a VOC ako TOC vykonané podľa vyhlášky MŽP SR č. 338/2009 Z.z., keď pre dané zariadenia platili špecifické EL podľa vyhlášky MŽP SR č. 409/2003 Z.z. v platnom znení s poznámkou: „Keďže uvedená vyhláška od 1.11.2007 neurčovala EL pre zariadenia s prahovou hodnotou menej ako 5 t prchavých organických látok za rok (príloha č. 2 bod 4.3) bolo v platnosti, že prevádzkovateľ je povinný dodržiavať emisné limity ustanovené v prílohe č. 2 bod 4.3 vyhlášky MŽP SR č. 409/2003 Z.z. v platnom znení pre zariadenia s vyššou prahovou spotrebou rozpúšťadla, ak prípravky (náterové látky), ktoré používajú nie sú regulovaným výrobkom s určeným maximálnym obsahom organických rozpúšťadiel v zmysle vyhlášky MŽP SR č. 133/2006 Z.z. v znení vyhlášky č. 30/2009 Z.z. [ustanovené v § 18 ods. 11 zákona č. 478/2002 Z.z. o ovzduší v znení zákona č. 286/2009 Z.z., ktorý nadobudol účinnosť 1.9.2009]“.

Meracia skupina námietku inšpekcie akceptovala v plnom rozsahu ako opodstatnenú.

U prevádzkovateľa zdroja bude vykonaná oprava správy, kde pre TZL a TOC bude konštatovaný SÚLAD s emisnými limitmi.

Uvedené zistené nedostatky správ z meraní boli v priebehu štátneho dozoru na konkrétnom zdroji konzultované s oprávnenými meracími skupinami (dotknutým OMS boli zaslané elektronickou poštou pripomienky na ich vyjadrenie).

Zistené nedostatky nemali charakter vážneho porušenia právnych predpisov v oblasti oprávnených meraní, preto nebol vyžadovaný návrh pre MŽP SR na uloženie opatrenia na nápravu alebo na zmenu alebo zrušenie osvedčenia zodpovednej osoby.

III. ĎALŠIE AKTIVITY SÚVISIACE S VÝKONOM EMISNÝCH MERANÍ

Požiadavky vyhotovovania protokolov z kontinuálneho monitorovania emisií, ako aj dodržiavanie určených osobitných podmienok oprávneného merania a náležitostí neboli v roku 2010 kontrolované.

V rámci spolupráce so SNAS a MŽP SR vykonával pracovník OIOO Bratislava dohľad pri reakreditácii meracích skupín:

- MM Team s.r.o. Bratislava,
- NES a.s. Bratislava.

Záver

V záujme skvalitnenia kontrol oprávnených subjektov a v súvislosti so zvýšením počtu subjektov vykonávajúcich oprávnené činnosti inšpekcia zvýši adekvátne počet kontrol oprávnených subjektov a zabezpečí, aby kontroly oprávnených subjektov striedavo vykonávali všetci členovia meracích skupín SIŽP.

Kontroly dodržiavania zásad výkonu oprávneného merania

Tab. č. 1

IŽP OIOO	Počet kontrolovaných MS	Počet nedodrжанých zásad výkonu merania MS/ reprezentatívnoš' výsledku	Kontrolované meracie skupiny	Miesto merania	Merané ZL
Bratislava	1	0/potvrdená	AEE-URAP s.r.o. Trenčín	Roľnícke družstvo Šaľa	TZL
Banská Bystrica	1	0 /potvrdená	Národná energetická spoločnosť a.s., Bratislava – Laboratórium emisných meraní Banská Bystrica	Poliklinika Banská Bystrica	PZL

Košice	2	0 /potvrdená	EnviroTeam Slovakia s.r.o. Košice	U.S.Steel Košice, s.r.o.	TZL, kovy v TZL (2.sk /3.pods. ZL, Sb+Sn+Cr+Mn+Cu+Pb+V+Zn)
		0/potvrdená	EKO-TERM SERVIS, s. r. o. Košice	TEPLÁREŇ Košice, a.s.,	TZL
Žilina	1	0/potvrdená	EnviroTeam Slovakia s.r.o. Košice	Spaľovňa odpadu Kysucké Nové Mesto	PCDD/F, kovy, HCl, HF